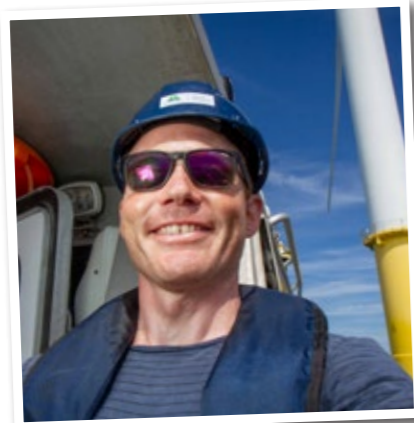

MARIEN ECOLOOG OSCAR BOS:
«MARIENE BIOLOGIE IS
UITERAARD HET COOLSTE
WAT JE KUNT STUDEREN
BINNEN BIOLOGIE»

Toen zijn biologieleerling op de middelbare school een foto van een groene schildpad in de klas liet zien, was het gedaan: Oscar Bos wilde later gaan duiken en marien bioloog/ecoloog worden. Nu is hij onderzoeker bij Wageningen Marine Research en heeft hij vooropgesteld één doel: iets bijdragen aan een gezonde Noordzee. Redacteur Nina Tourton sprak hem over zijn ontwikkeling, carrière en huidige werkplek.

Wie is Oscar Bos?

Ik werk als onderzoeker bij Wageningen Marine Research aan natuurherstel en biodiversiteit in de Noordzee. Vaak zijn het projecten voor het ministerie van LNV, dat verantwoordelijk is voor de natuur op zee. Als vrijwilliger

ga ik jaarlijks mee met de expedities van Stichting Duik De Noordzee Schoon. Dat is een geweldige club. Met het schip de Cdt. Fourcault komen we op plekken waar je anders nooit zou duiken, zoals de Doggersbank, Klaverbank en Borkumse Stenen. Verder sport en zwem ik veel en woon ik in Amsterdam samen met mijn vriend.

Wanneer wist je dat je marien ecooloog wilde worden? Ik vermoed dat Jacques Cousteau mij aangestoken heeft

als kind. Wat ook meegespeeld heeft, is de aanwezigheid van een subtropisch zwemparadijs van Center Parcs met exotische planten in mijn dorp. En wat zeker indruk maakte, was mijn biologieleerling op de middelbare school die een zelfgemaakte foto van een groene

schildpad op Curaçao liet zien. Maar omdat mijn vader gruwet van zand tussen zijn tenen, en mijn broers en moeder allemaal rood haar hebben, lagen strandvakanties niet voor de hand. Pas als student kwam ik echt met de onderwaterwereld in aanraking. **En toen startte je je langverwachte droom...** Mariene biologie is uiteraard het coolste wat je kunt studeren binnen biologie. In Groningen werd ik daarom direct lid van duikvereniging

Met het schip de Cdt. Fourcault komen we op plekken waar je anders nooit zou duiken, zoals de Doggersbank, Klaverbank en Borkumse Stenen.

“
Je kunt op Instagram mooie koraalplaatjes posten met filosofische teksten dat de aarde beschermd moet worden, maar daar kom je niet altijd verder mee. Actie is nodig.”

Ad Fundum, en later van de Groninger Biologen Duikclub Calamari. We gingen elk jaar op fantastische kampeerdrukvakanties naar Bretagne, en soms naar andere bestemmingen zoals Cornwall, Portugal of Kroatië. De studie besloeg een breed scala aan onderwerpen; van anatomie tot ecosystemen, van DNA-onderzoek tot oceanografisch werk. Met leuke excursies: duikend veldwerk op Corsica en oceaanoonderzoek bij het NIOZ op Texel. Ik kwam daarna nog voor stages terecht op het onbewoonde eilandje Griend en in het tropische Nieuw-Caledonië. Na mijn studie heb ik even gewerkt als duikende licht-assistent op een Duitse zeilboot met televisiemakers

Wageningen Marine Research doet ook onderzoek op de Caribbean. Remote werken vindt Oscar helemaal zo gek nog niet.

“
Toen die schildpadfoto in mijn geheugen boven kwam drijven, moest ik wel even lachen: kijk eens waar ik nu ben!

bij de Canarische Eilanden. Daarna ben ik promotieonderzoek gaan doen op Texel naar schelpdieren in de Waddenzee. Na educatief werk bij Ecomare, startte ik als onderzoeker bij Wageningen Marine Research. Daar zit ik nog steeds.

Wat houdt je werk als marien ecooloog in? Als onderzoeker werk ik aan onderzoeksvraagstukken die te maken hebben met behoud en herstel van biodiversiteit. Biodiversiteit in zee verdwijnt vaak ongemerkt. Als

onderzoeker heb ik verschillende rollen; ik coördineer projecten voor het ministerie van LNV, ben projectleider, schrijf rapporten, ontwikkel animaties en zit in werkgroepen met internationale collega's. Heel divers dus. Privé investeer ik geld en tijd in duiken op de Noordzee omdat ik het belangrijk vind om een goed idee te hebben van mijn studiegebied, en om al dat moois zichtbaar te maken. En dat kan ik in mijn werk weer goed gebruiken.

Beschrijf eens een werkdag.

Vandaag zit ik achter een plastic kampeertafel in Willemstad, Curaçao. Toen die schildpadfoto in mijn geheugen boven kwam drijven, moest ik wel even lachen: kijk eens waar ik nu ben! Zo'n foto heb ik nu zelf gemaakt. De laptop staat aan, een kopje koffie erbij, hoofdtelefoon op. Thuiswerken kan tegenwoordig overal, zo realiseerde ik mij tijdens deze coronacrisis. Ik ben hier blijven hangen na onze vakantie, en blijf nog een paar weken om het

eiland en het onderwaterleven beter te leren kennen. Binnen Wageningen Marine Research doen we namelijk ook onderzoek in de Caribbean, en dit deel ken ik nog niet. Vandaag werk ik aan de uitwerking van het Noordzeeakkoord. Onder leiding van het ministerie van LNV bepalen we welke soorten en habitats er bescherming of herstel nodig hebben in de komende jaren, en welk onderzoek daarbij hoort. In de meeting gaat het over haaien en roggen, kwetsbare vissen, zeezoogdieren, bodemsoorten, vogels en zelfs vleermuizen. De vervelende muggen bij m'n benen kunnen op iets minder sympathie rekenen. In de koffiepauze post ik op Instagram een paar foto's van een koraalherstelproject op Curaçao. Zoiets hebben we in de Noordzee voor ogen bij natuurherstel in offshore windparken. Na de pauze verder met achtergronddocumenten voor nieuwe beschermde gebieden op de Noordzee. Hoeveel wordt er gevestigd, wat zijn de natuurwaarden. Dat moeten ze bij

de Europese Commissie weten, voordat er internationale visserijmaatregelen worden vastgesteld. Tussendoor krijg ik het bericht dat een project voor natuurherstel in het Borssele windpark voor de helft gehonoreerd is, dat wordt puzzelen met budgetten. Ook bel ik met mijn collega over het afmaken van een artikel over biodiversiteit rondom scheepswrakken. Ik hoop dat ik deze maand tijd genoeg heb. De zon gaat al bijna onder. Twee goede vriendinnen werken als vrijwilliger bij Sea Turtle Conservation Curaçao. Eén van hen heeft vandaag op Klein Curaçao nesten en eieren geteld van groene zeeschildpadden. Ze hadden onder andere een nest met 120 lege eieren gevonden. De dag eindigt in een strandtentje in de Caracasbaai. Ik spring nog even het water in en zwem een paar baantjes. Twee sharptail eels kronkelen over de bodem. Daarna een mango-smoothie in de strandtent, terwijl Eva me foto's en filmpjes laat zien van de schildpadden, en van een groepje forse tuimelaars langs de boot. Remote werken is zo gek nog niet.

Waarom is jouw werk zo belangrijk?

Je kunt op Instagram mooie koraalplaatjes posten met filosofische teksten dat de aarde beschermd moet worden, maar daar kom je niet altijd verder mee. Het gaat erom dat er ook iets gebeurt. En daarvoor is kennis nodig. Met COVID-19 zie je dat goed: eerst wisten we niks, nu is er een vaccin. In ons geval verzamelen we data op allerlei manieren: met video, visnetten, tellingen vanaf schepen en vanuit vliegtuigen, met zenders, hydrofoons, via bodemmonsters, enzovoort. En zo krijgen we kennis en inzichten over het Noordzee-ecosysteem en van de effecten van de mens daarop. Die kennis gebruiken beleidsmakers weer om beleid te maken en ministers om besluiten te nemen. Door mijn werk probeer ik dus iets bij te dragen aan een gezonde Noordzee.

Je fotografeert ook onder water. Ga je tijdens je werk ook vaak het water in of blijf je voornamelijk aan boord?

Voor mijn werk ben niet veel op zee: een aantal losse dagen per jaar. Duiken is daar meestal niet bij. Foto's maak ik vooral in vakanties en tijdens expedities van Duik De Noordzee Schoon. Die club doet al jaren fantastisch werk. Naast vrijwilligers die oude netten opruimen,

Dodemensduim is een zacht koraal dat voorkomt in de Noordzee. De Noordzee is zeer de moeite waard om beschermd te worden.

foto's is daarom niet alleen leuk, maar helpt me ook bij het determineren van onbekende dieren.

Wat is je belangrijkste project van afgelopen jaar? Ik werk mee aan verschillende projecten over natuurherstel en biodiversiteit van de Noordzee. Herstel van de inheems platte oesters is populair aan het worden. Vroeger kwamen die massaal voor in de Noordzee en vormden ze oesterbanken. Die zijn weggevisd en door ziekte verdwenen. In de nieuwe offshore windparken, en op andere geschikte plekken zoals de Borkumse Stenen, proberen we die terug te krijgen. Eens in de drie jaar monitoren we ook het koraal op de Saba Bank in het Caribisch gebied. Dan kan ik wel duiken voor mijn werk.

Wat hoop je mensen mee te geven door middel van je werk? Dat de Noordzee zeer de moeite waard is om beschermd te worden.

is er vaak een groepje biologen aan boord die inventariseert wat er groeit op de scheepswrakken. Dat doen we in samenwerking met Stichting Anemoon. Wij noteren bij elk wrak de soorten die we tegenkomen. Anemoon heeft daar net een mooi rapport over uitgebracht, 'Het Duiken Gebruiken 4'. Dat soort gegevens is nog zeldzaam voor de Noordzee. En hoewel ik heel wat soorten ken, ken ik ze nog lang niet allemaal. Het maken van

OVER OSCAR BOS

Bij Wageningen Marine Research werkt Oscar als projectleider en onderzoeker vooral aan projecten die te maken hebben met het behoud van biodiversiteit op de Noordzee. Ze gaan over natuurgebieden op zee (Natura 2000), de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Marien, het bedenken van indicatoren voor het meten van

biodiversiteit, en nog veel meer. Veel van zijn werk volgt uit opdrachten van het ministerie van Economische Zaken, maar hij is ook internationaal actief als lid van de ICES-werkgroep over biodiversiteit en binnen het EU-project BENTHIS. Instagram: @bososcar
Wageningen Marine Research archief: www.wur.eu/marinephotos.